

Arena-programmet

Utlysning av midler til nye hovedprosjekter i 2012

Arena-programmet har som formål å stimulere utviklingen i næringsklynger, basert på samarbeid mellom næringsaktører, kunnskapsmiljøer og det offentlige. Programmet tilbyr finansiell og faglig støtte til 3-årige utviklingsprosesser.

Programmet er pr desember 2011 engasjert i 23 prosjekter. Programmets eiere Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og SIVA vil med dette invitere til utarbeiding av nye prosjektforslag.

Rekruttering av nye Arenaprojekter vil skje på basis av en åpen utlysning. Frist for innsending av søknader er 30.03.2012.

Utlysningen omfatter følgende dokumentasjon:

1. Informasjon om programmet
2. Hvem kan søke og hva kan det søkes om
3. Krav til søker
4. Krav til søknaden
5. Vurderings- og beslutningsprosedyre

Søknader sendes via e-post til Innovasjon Norge v/Jon Kveine på jokve@innovasjon norge.no

Vi inviterer til et informasjonsmøte for potensielle søkere torsdag 2. februar 2011 kl 10 00 – 15 00 på Park Inn Oslo Airport hotell <http://www.parkinn.com/airporthotel-oslo> . Park Inn Oslo Airport finner du ved å gå til venstre når du kommer ut av terminalbygget på Gardermoen.

Påmelding: Fyll ut skjemaet Påmelding informasjonsmøte. Send påmelding som vedlegg til e-post innen 27.01.2012 til Jon Kveine på jokve@innovasjon norge.no.

For nærmere informasjon om utlysningen ta kontakt med Arenas programledelse:

- Jon Kveine, Innovasjon Norge, tel: 90747565; jokve@innovasjon norge.no
- Karin Gjerløw Høidahl, Innovasjon Norge, tel: 48171722; kahoi@innovasjon norge.no
- Eivind Petershagen, Innovasjon Norge, tel: 90161505; eipet@innovasjon norge.no
- Åse Kaurin, Norges forskningsråd, tel: 41294751; aak@forskningsradet.no
- Ann-Kristin Hageløkken, SIVA, tel: 95702570; ann-kristin.hagelokken@siva.no

1. Informasjon om programmet

Formål og målgruppe

Arena-programmet skal stimulere til økt innovasjon i næringslivet gjennom samarbeid mellom næringsaktører, FoU- og kunnskapsaktører og det offentlige. Programmet henvender seg til regionale næringsmiljøer hvor det er konsentrasjoner av bedrifter innenfor en bransje/et kompetanseområde samt relevante kompetansmiljøer, og hvor det er et potensial for økt innovasjon og verdiskaping gjennom forsterket samspill mellom disse aktørene. Programmet tilbyr finansiell og faglig støtte til gjennomføring av 3-årige utviklingsprosjekter. Prosjekttiden kan i spesielle tilfeller forlenges med 1 eventuelt 2 år.

Programmets tilbud

Arena-programmet tilbyr støtte til gjennomføring av *hovedprosjekter*.

Arenas støtte kan sammen med øvrig offentlig støtte utgjøre inntil 50 % av prosjektenes kostnader. Resten forutsettes finansiert av prosjektdeltakere primært fra næringslivet.

Arena-programmet tilbyr **delfinansiering** av følgende aktiviteter i hovedprosjektet:

- Prosessledelse (prosjektleder/prosjektteam, styringsgruppe mm.)
- Analyse- og strategiprosesser
- Nettverksbygging og møteplasser
- Kommunikasjonstiltak
- Idé- og prosjektutvikling i tidlig fase
- Læringstiltak
- Sluttevaluering (i siste driftsår)

Arenaprogrammet tilbyr **faglig støtte** til prosjektene gjennom:

- Prosjektsamlinger og kurs
- Prosjektrådgivning
- Seminarer og konferanser
- Internasjonale koplinger

Nærmere informasjon om programmet www.arenaprogrammet.no.

2. Hvem kan søke og hva kan det søkes om

Programmet er et tilbud til grupperinger av bedrifter og kunnskaps- og utviklingsaktører som har etablert eller er i ferd med å etablere et bredt og langsiktig samarbeid om utvikling av den klyngen eller næringsmiljøet de er en del av. Et sentralt formål med samarbeidet skal være økt innovasjonsevne som grunnlag for økt verdiskaping. Mer spesifikke mål og strategier skal være tilpasset det potensialet og de utfordringene som miljøet står overfor.

Grupperingen av aktører kan være forankret i:

- næring, bransje eller verdikjede
- kompetanse- eller teknologiområder
- definerte markeder
- koplinger *mellom* teknologier, bransjer eller sektorer

Det avgjørende er at grupperingen har identifisert klare felles interesser i å samarbeide, og at det er et potensial for videre vekst innenfor samarbeidsområdet.

Arena-programmet er åpent for samarbeidsgrupperinger i *alle næringssektorer og regioner*.

Arena-programmet er hovedsakelig innrettet for å utvikle *regionale grupperinger* av aktører. Utgangspunktet bør være særegne regionale konkurransefortrinn og de fordeler som kan ligge i geografisk nærhet mellom aktørene. Programmet kan også engasjere seg i samarbeid mellom flere, regionalt forankrede klynger eller grupperinger. Arena er imidlertid ikke et nasjonalt bransjeutviklingsprogram.

3. Krav til søker

Søker må være en legitim representant for den grupperingen av aktører som skal samarbeide i prosjektet, og som etablerer et partnerskap for å gjennomføre prosjektet.

Sammensetningen av **partnerskapet** vil variere fra prosjekt til prosjekt. Men det vil i alle tilfeller måtte bygges rundt en gruppering av de bedriftene som skal være den ledende kraften i arbeidet. Partnerskapet vil videre omfatte FoU- og utdanningsinstitusjoner, andre kunnskapsinstitusjoner, regionale utviklingsaktører, finansieringsinstitusjoner m.fl.

I søknaden skal det konkret angis hvem som vil være sentrale deltakere og som har forpliktet seg til å delta, og hvilke øvrige aktører som vil bli involvert.

Partnerskapet må velge ut *en* institusjon, som forutsettes å være juridisk enhet, til å representere partnerskapet som formell **kontraktspartner** for programmet. Dette vil normalt være en etablert institusjon, men det kan også etableres en ny institusjon for formålet. Søknaden skal angi hvilken institusjon som foreslås som kontraktspartner.

Det skal angis en ansvarlig **kontaktperson** for søknaden og søkermiljøet.

4. Krav til og innhold i søknad

Søknad til programmet skal ikke overskride 15 sider, med skrifttype Verdana 10 pkt eller tilsvarende. Søknaden kan suppleres med vedlegg på inntil 15 sider.

Frist for å levere søknad er fredag 30. mars 2012.

Søknad bes satt opp i samsvar med nedenstående disposisjon:

I. Klyngen: Beskrivelse og karakteristikk	II. Arena-prosjekt for å utvikle klyngen
1. Ressursfundament	5. Eierskap hos aktørene
<ul style="list-style-type: none"> - Kritisk masse og regional konsentrasjon av bedrifter innenfor en næring/bransje/ verdikjede/kompetanseområde - Antall, størrelse og typer av bedriftsdeltakere - FoU- og utdanningsmiljøer regionalt, nasjonalt og internasjonalt - Offentlige utviklingsaktører	<ul style="list-style-type: none"> - Partnerskapet bak prosjektet - Forankring og eierskap hos en gruppe ledende bedrifter - Prosess for å skape reell forankring hos aktørene - Klar vilje til å engasjere seg i felles utviklingsprosjekt - FoU- og utdanningsinstitusjoners deltakelse i forberedelsen av prosjektet
2. Relasjoner og samarbeid	6. Prosjekt mål og strategier
<ul style="list-style-type: none"> - Tradisjoner for samarbeid i klyngen - Identifiserte fellesinteresser mellom bedriftsaktørene - Etablerte samarbeidssamarbeidsrelasjoner mellom bedriftene - Relasjoner mellom bedrifter og FoU-	<ul style="list-style-type: none"> - Visjon/hovedmål for klyngen - Ambisiøse og realistiske prosjekt mål - Konkrete delmål - Kvantifiserte resultatkrav - Tydelige og relevante strategier som konsekvens av delmålene

utdanningsinstitusjoner/andre kunnskapsaktører - Tverrgående samarbeid med aktører innen andre sektorer/teknologiområder/kompetanseområder	- Forankring i regionale partnerskap - Kopling til parallelle/tilknyttede prosjekter og prosesser
3. Innovasjon og internasjonal orientering	7. Møteplasser og utviklingsprosjekter
- Innovasjonsnivå i klyngen - Etablert samarbeid om innovasjon - Internasjonale koplinger og samarbeid - Internasjonal markedsposisjon - Identifiserte internasjonale partnere og kunnskapsmiljøer	- Etablering av felles møteplasser for aktørene - Utvikling av relasjoner mellom aktørene - Identifiserte områder/temaer for innovasjonsprosjekt - Prosjekter i samarbeid med FoU- institusjoner - Prosjekter med sikte på samarbeid med regionale utdanningsinstitusjoner - Prosjekter for kompetanseheving/-deling - Prosjekter med sikte på internasjonalisering - Tiltak for å sikre mangfold og økt deltakelse av kvinner
4. Kompetanse	8. Gjennomføringsplan, budsjett og finansiering
- Et felles arbeidsmarked med relevant/spesialisert kompetanse - Kjernekompetanse hos bedriftene i klyngen - Spesialisering mellom bedriftene i verdikjeden - Identifiserte behov for økt kompetanse	- Konkret gjennomføringsplan i samsvar med prosjektets strategi - Prioriterte, tidfestede og ansvarsplasserte aktiviteter - Realistisk budsjett og finansieringsplan
	9. Utviklingspotensial og exit
	- Klyngens vekstpotensial innenfor sitt marked/kompetanseområde - Prosjektets evne til å utløse/forsterke/akselerere utviklingsprosesser i klyngen - Ideer/planer om videreføring av klyngesamarbeidet etter avsluttet Arena-prosjekt
	10. Organisering og ledelse av prosjektet
	- Sammensetning av styringsgruppen - Min 30 % av begge kjønn i styringsgruppen - Prosjektleders faglige bakgrunn og erfaringsgrunnlag - Nettverk til relevante miljøer - Legitimitet i næringen/bransjen - Menneskelige egenskaper og kvalifikasjoner

5. Beslutningsprosedyre

Nye prosjekter tas opp i programmet basert på faglige vurderinger fra et eksternt ekspertpanel og innstilling fra Arenas programledelse.

Det er lagt opp til følgende **prosedyre og tidsplan** for vurderinger og beslutning:

Aktivitet	Innen
Innsending av søknader	30. mars 2012
Vurdering av om søker og søknad kan aksepteres ut fra formelle krav. Tilbakemelding til alle søkere vedr. aksept	12. april 2012
Vurdering av ekspertpanel	Uke 20 2012
Beslutning i eierstyret for NCE/Arena	13. juni 2012
Kunngjøring av nye Arena-prosjekter	14. juni 2012

6. Strategisk revisjon av Arena-programmet

Arena-programmet ble i 2011 evaluert av Menon/NIFU. På grunnlag av evalueringsrapporten, internasjonale trender og erfaringer fra gjennomføringen av programmet skal det foretas en strategisk revisjon av Arena. Denne vil ende opp i en ny programbeskrivelse som skal vedtas av eierstyret for NCE/Arena. Det tas forbehold om at enkelte programelementer og betingelser knyttet til prosjekters deltakelse i Arena kan komme til å bli noe endret som følge av strategirevisjonen.

Vi ønsker lykke til med utvikling av prosjektforslag!